

A close-up photograph of a green leaf with several water droplets of varying sizes. The background is a soft, out-of-focus green and white bokeh.

Громадська думка у соціальній роботі

План

1. Громадськість як соціальне явище
2. Значення громадської думки для соціальної практики
3. Свідомий та стихійний вплив на громадську думку
4. Організація соціальних проектів

Громадськість як соціальне явище

- Під терміном **«громадськість»**, **«громадська думка»** розуміють:
- 1) сукупність суджень, що виробляється та поділяється більш-менш широким колом людей;
- 2) соціальний інститут, тобто особливу форму соціальної організації і регуляції.

Громадськість як соціальне явище

- Таким чином, громадська думка, по-перше, відображає реальність; по-друге, оцінює її.

Громадськість як соціальне явище

- Громадська думка не є думкою всіх дорослих членів суспільства. У суспільстві (або в групі, районі, нації) завжди знайдеться певна кількість індивідів, що стоять поза громадської думки.
- Але це завжди думка **більшості** (нації, групи, району), тобто переважної частини тієї чи іншої структури.

Зміст громадської думки

- **Зміст громадської думки** є взаємний вплив людей один на одного з метою вироблення єдності оцінки значного актуального явища, процесу, а також відповідного даній оцінці поведінки в конкретній ситуації.

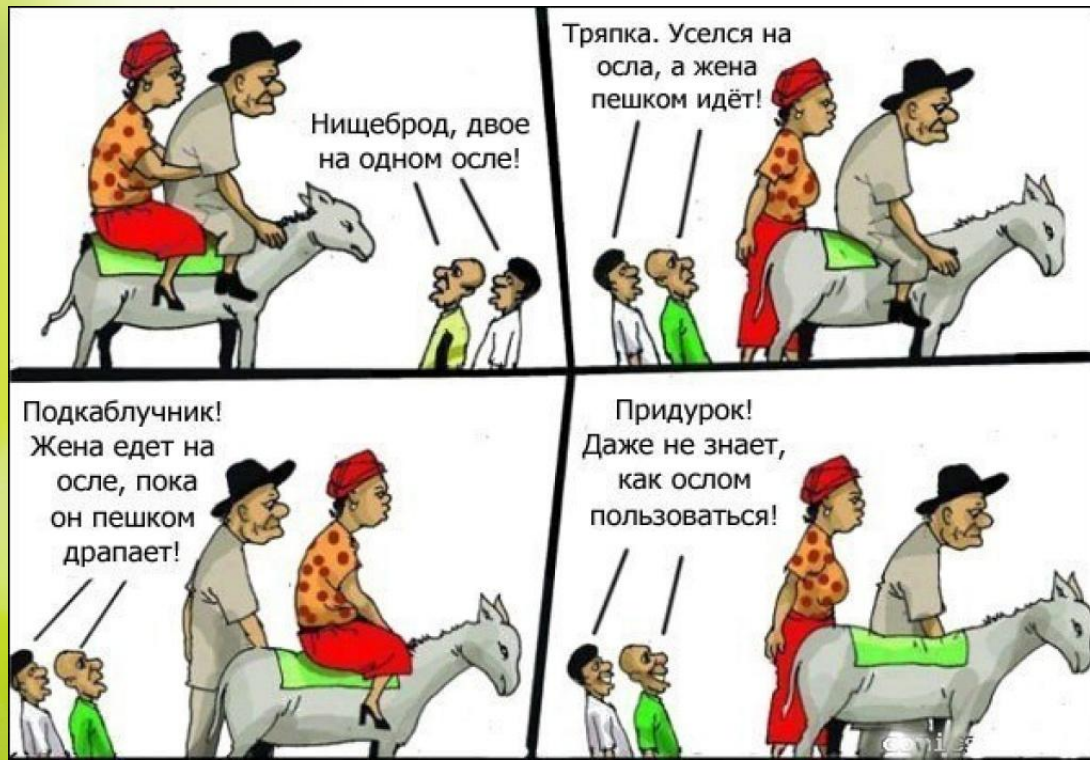

Суб'єкт громадської думки

- **Суб'єкт громадської думки** являє собою органічну сукупність окремих індивідів, об'єднаних стійким інтересом і відносинами.
- Так, страйкуючі вчителі, шахтарі виступають і носіями, і виразниками думки своїх професійних груп.
- Іноді, коли думка ще не знайшла багато прихильників, її висловлює якась одна група.
- Наприклад, групи зелених раніше інших висловили потребу в екологічно чистому середовищі існування. Поступово ця думка стала загальнолюдською.

Об'єкт громадської думки

- **Об'єкт громадської думки** - це те, з приводу чого складається і виражається оцінка, ставлення. В принципі об'єктом громадської думки може бути будь-яке явище, факт, процес і т.і.; в цьому сенсі об'єкт висловлювань громадської думки необмежений.

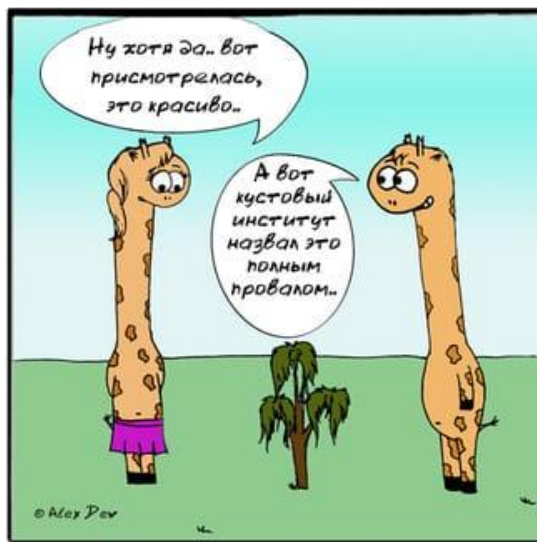
Критерії громадської думки

- Крім суспільної значимості об'єкт думки має відповідати критеріям:
- **дискусійності**, тобто щодо об'єкта думки повинні існувати багатозначні судження;
- **компетентності** - для утворення суджень про щонебудь людям необхідний певний рівень знань, інформованості про об'єкт думки.
- За ступенем складності об'єкти громадської думки діляться на об'єкти *-факт*, об'єкти *-події*, об'єкти-явища (процеси).

Значення громадської думки для соціальної практики

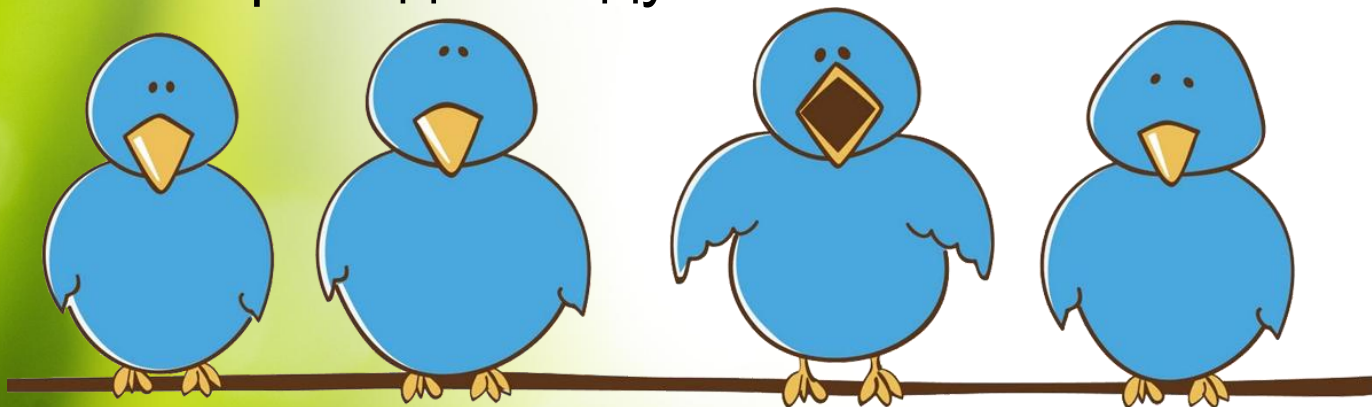
- За ступенем складності об'єкти громадської думки діляться на об'єкти - факти, об'єкти - події, об'єкти - явища (процеси).

Значення громадської думки для соціальної практики

Громадська думка включає ряд компонентів:

1. **Раціональний компонент** складається з конкретних знань про факти та події, які стали об'єктом суспільної уваги.
2. **Емоційний компонент** являє собою сукупність масових настроїв, соціальних почуттів з приводу об'єктів громадської думки.

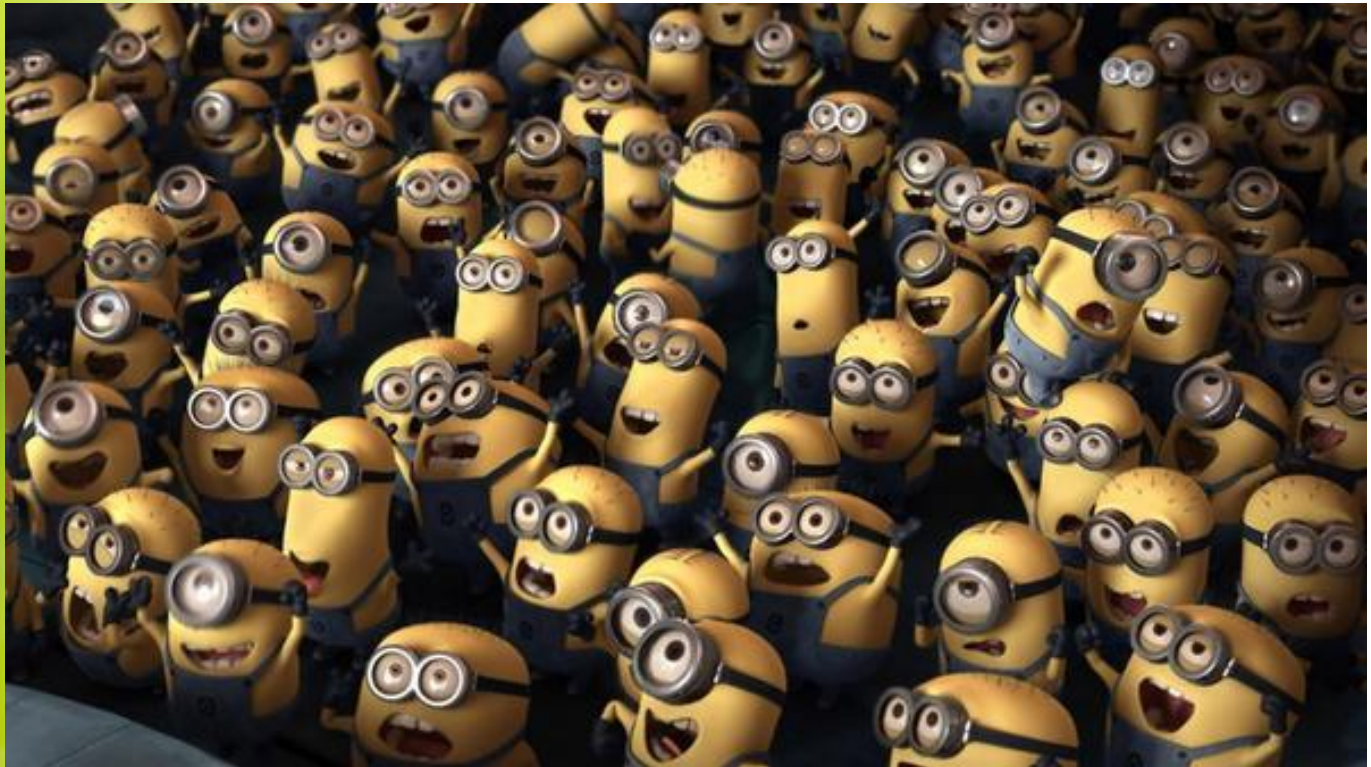
Значення громадської думки для соціальної практики

3. **Оціночно-ціннісний компонент**, або *соціальна оцінка*, складається в результаті взаємопроникнення раціонального та емоційного компонентів.

4. **Вольовий компонент**. Крім оцінок, суджень, громадська думка містить у собі активний початок, від якого залежить перехід від судження до дії. Таким початком служать *воля, громадські вольові спонукання*. Таким чином, вольовий компонент виражає прагнення суб'єкта до практичного здійснення оціночних суджень, представлених в громадській думці.

Значення громадської думки для соціальної практики

- Громадська думка як соціальний інститут містить специфічні норми і приписи, як формальні, так і неформальні.

Формальні норми громадської думки

Формальні норми. У їхнє коло входять Конституція, а також система різних законодавчих актів.

Конституція визначає характер інституту громадської думки в конкретному суспільстві, право громадян на інформацію, вільне вираження думок, закріплює статус громадської думки, показує, як держава має намір враховувати інтереси та оцінки.

Система законодавчих актів включає в себе закони про референдум, вибори, засобах масової інформації, регламентації форм вираження громадської думки - демонстрацій, мітингів, походів. У нормативну систему, задану умови існування громадської думки, входять різні *законодавчі та підзаконні* акти, які встановлюють порядок використання громадської думки при виробленні та прийнятті суспільно значущих господарських і політичних рішень органами управління.

Неформальні норми громадської думки

Неформальні (моральні) норми є істотним елементом нормативної системи громадської думки. Численні неформальні норми та приписи не менш жорстко визначають умови вираження і використання громадської думки. Такі приписи громад у різних народів, неформальних груп, різних соціальних верств, положення неписаних професійних кодексів.

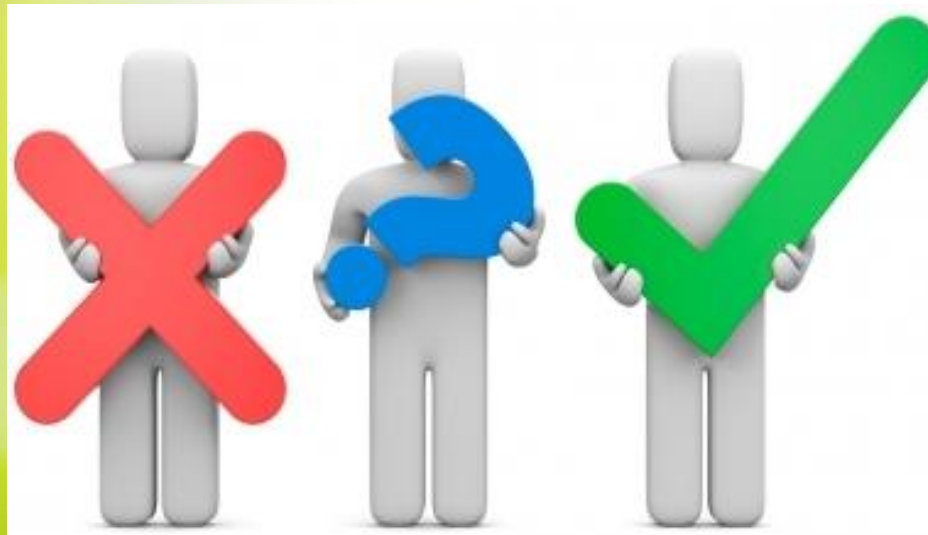
Общественное мнение -
это мнение тех, кого не
спрашивали

Аtkritka.com

Функції громадської думки

- Громадська думка виконує в соціумі ряд тих же функцій, що й інші соціальні інститути:
 - забезпечує соціальну інтеграцію,
 - регулює діяльність соціальних суб'єктів,
 - сприяє відтворенню сформованої системи відносин, трансляції соціального досвіду і комунікацій.

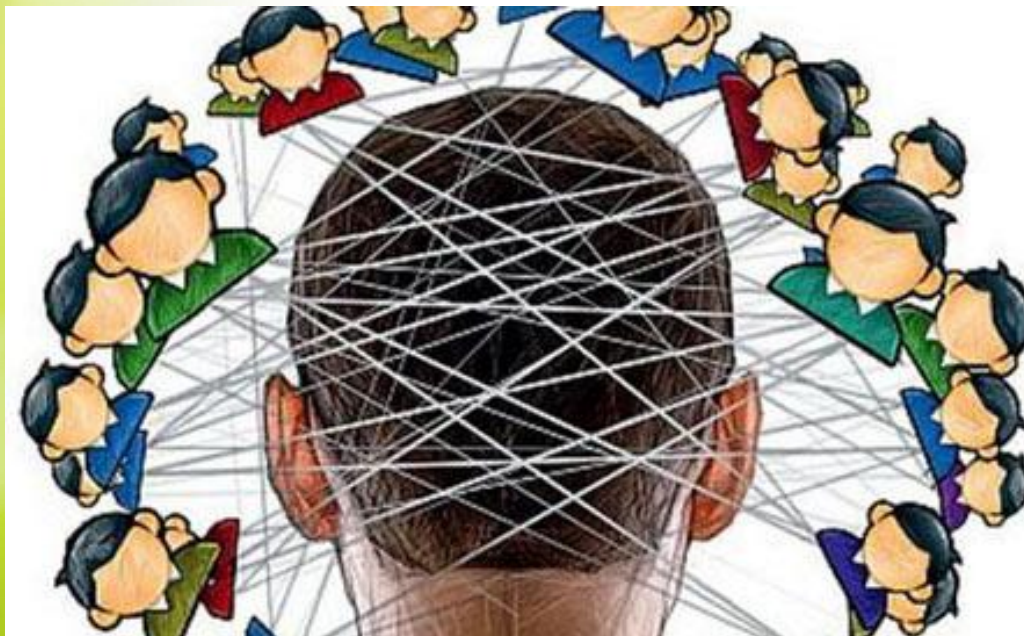

Інститут громадської думки

- Інститут громадської думки відрізняється від інших соціальних інститутів тим, що діє у всіх сферах життя суспільства, тому його неможливо розглядати однозначно.
- Як відзначають сучасні дослідники даний інститут в певних умовах може виконувати функції політичного, економічного чи духовного інституту.
- Доречніше віднести інститут громадської думки до **неформальних інститутів суспільства**, оскільки найчастіше він впорядковує, регулює поведінку соціальних суб'єктів через систему неформальних норм.

Свідомий та стихійний вплив на громадську думку

- До причин або рушійних сил формування громадської думки слід віднести
 - масові потреби,
 - інтереси
 - і ціннісні орієнтації людей.

Масові потреби та громадська думка

- З процесом становлення громадської думки пов'язані **економічні, духовні та соціальні** потреби.
- Прагнення до задоволення потреб і виражається через оцінювання, умонастрої, судження, що складають громадську думку.

Інтереси та громадська думка

- Виникаючи на основі потреб і зберігаючи з ними тісний зв'язок, інтереси виражають специфічне ставлення людей до тих об'єктів дійсності, які становлять для них велику значимість і емоційну привабливість.
- У порівнянні з потребами вони виступають **більш сильним спонукальним мотивом для виникнення громадської думки.**
- Ті події та явища дійсності, які викликають до себе інтерес не тільки окремих людей, а й породжують масовий інтерес, стають центром суспільної уваги, оцінок та емоцій.

Это моё мнение!

Ціннісні орієнтації та громадська думка

- Ціннісні орієнтації являють собою з'єднання розумового і чуттєвого ставлення до предмета громадської думки.
- Формування громадської думки йде на двох рівнях: **емоційному і раціональному**.
- Найбільш дієвим і стійким є та думка, яка охоплює як сферу почуттів людей, так і сферу розуму. В ній можуть бути виражені не тільки ненависть чи надія, а й раціонально обгрунтована позиція.

Маніпулювання громадською думкою

- Громадська думка схильна маніпулюванню в силу того, що складається не тільки свідомо, але і підсвідомо, включаючи і свій зміст як судження здорового глузду, так і забобони, міфи.
- Сьогодні засоби масової інформації об'єднують людей навколо себе і творять їх свідомість за своєю подобою. Думка сформована подібним чином, виступає не думкою більшості, а думкою якоїсь нової маси.
- При цьому глядач не може ні заперечити, ні дізнатися, як багато людей поділяють його думку.

Питання на семінарське заняття

Теоретичні питання:

1. Зміни у соціальній структурі сучасного суспільства та їх вплив на стан громадської думки.
2. Специфіка цільової аудиторії у соціальній роботі.

Творче завдання:

Підготувати повідомлення (презентація вітається)

про успішний соціальний проект (світовий досвід), який не тільки зробив мільонерами його засновників, а й приніс РЕАЛЬНУ користь суспільству.

средство массового поражения